

Uz sākumlapu>Prasības iesniegšana tiesā>Kur un kā>Izmaksas

Izmaksas

Horvātija

Šajā lapā ir sniegta informācija par tiesvedības izmaksām Horvātijā.

Juristu izmaksas

Pamatojoties uz Advokatūras likumu (*Zakon o odvjetništvu*) un vienojoties ar Tieslietu ministru, Horvātijas Advokātu kolēģija (*Hrvatska odvjetnička komora*) izstrādā un pieņem **Advokātu atalgojuma un izmaksu atlīdzināšanas tarifu** (*Tarifa o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika*). Tarifā ir noteikta metode, kā novērtēt, aprēķināt un apmaksāt advokātu pakalpojumus, kā arī izdevumus, kas pusēm jāmaksā advokātam vai advokātu birojam par pakalpojumiem, kas sniegti saskaņā ar pilnvaru vai kompetentās iestādes lēmumu, atbilstīgi Advokatūras likumam.

Pārstāvības izmaksas ietver juristu pakalpojumus, kā arī pievienotās vērtības nodokli un šo pakalpojumu sniegšanai nepieciešamos izdevumus. Pārstāvības izmaksas sedz klients (puse).

Advokātu atalgojuma un izmaksu atlīdzināšanas tarifs jo īpaši reglamentē izmaksu atlīdzināšanu saistībā ar dažādu veidu procesiem (kriminālprocess, maznozīmīgu nodarījumu process, civilprocess utt.).

Advokātiem ir jāievēro tarifs par katru sniegto pakalpojumu un jāizsniedz pusei rēķins.

Tarifa pozīcijas var palielināt par 100 %, ja konkrētajā gadījumā ir nepieciešamas īpašas zināšanas vai īpaša specializācija vai ja tas ir īpaši sarežģīts, vai rada īpašu atbildības risku par sniegtajiem pakalpojumiem.

Īpašas zināšanas vai īpaša specializācija tiek jo īpaši atzīta sarežģītos strīdos vai tiesvedībā, vai darbā ar īpašiem līgumu veidiem, kur ir nepieciešama ārvalstu tiesību aktu vai juridiskās literatūras pārzināšana vai rūpīga pārbaude, vai specializētu tēmu studēšana vai izpēte inženierzinātņu, ķīmijas, tehnoloģiju, dabas un eksakto zinātņu, medicīnas, sociālo zinātņu jomā, vai svešvalodas lietošana utt.

Ņemot vērā visus sniegto pakalpojumu apstākļus un puses gūtos ieguvumus, advokāti var arī par 50 % samazināt noteiktas tarifu pozīcijas.

Advokātu ētikas kodeksā (*Kodeks odvjetničke etike*) viņiem ir uzlikts par pienākumu informēt klientu par aptuvenu pārstāvības izmaksu summu un pievērst viņu uzmanību iespējai, ka klientam noteiktās un no pretējās puses iekasējamās izmaksas var būt mazākas nekā advokāta rēķinā norādītā summa.

Kriminālprocesa izmaksas

Kriminālprocesa kodeksā (*Zakon o kaznenom postupku; Narodne novine (NN; Horvātijas Republikas Oficiālais Vēstnesis) Nr. 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13 un 145/13, 152/14, 70/17; turpmāk: 2008. gada Kriminālprocesa kodekss*) ir noteiktas kriminālprocesa izmaksas, norādot, ka šādas izmaksas ir jāsaprot kā jebkuri izdevumi, kas radušies kriminālprocesā no tā uzsākšanas brīža līdz tā noslēgšanai, izdevumi, kas saistīti ar pierādījumu iegūšanu pirms kriminālprocesa, un izdevumi, kas saistīti ar juridiskās palīdzības sniegšanu. Kriminālprocesa izmaksas ietver:

izdevumus, kas saistīti ar lieciniekiem, tiesu ekspertiem, tulkiem un citiem speciālistiem; tehniskās ierakstīšanas, skaņu ierakstu transkripcijas un uz vietas veiktu pārbaužu izmaksas; failu vai failu daļu kopēšanas vai ierakstīšanas izmaksas;

atbildētāja transporta izmaksas;

izdevumus, kas saistīti ar atbildētāja vai arestētās personas ierašanos;

transporta un ceļa izdevumus jebkurai personai, kas pilda dienesta pienākumus;

ārstēšanās izmaksas atbildētājam, kuram nav tiesību uz veselības aprūpi, kamēr viņš atrodas apcietinājumā, pirmstiesas apcietinājumā vai ārstniecības iestādē ar tiesas rīkojumu, kā arī dzemdību izmaksas;

vienotās likmes summu;

atlīdzību un nepieciešamos izdevumus, kas radušies advokātam, nepieciešamos izdevumus, kas radušies privātajam prokuroram un cietušajai pusei, kas darbojas kā prokurors, un viņu juridiskajiem pārstāvjiem, kā arī viņu faktisko advokātu atalgojumu un nepieciešamos izdevumus;

nepieciešamos izdevumus, kas radušies cietušajai pusei un viņu juridiskajam pārstāvim, kā arī viņu faktiskā advokāta atalgojumu un nepieciešamos izdevumus.

Šā panta 2. punkta 1.–5. apakšpunktā minētās izmaksas, izņemot izmaksas, kas radušās jebkurām no valsts budžeta finansētām iestādēm, un nepieciešamos izdevumus, kas radušies aizstāvības advokātam un faktiskajam advokātam, kurš iecelts cietušajai pusei par prokuroru kriminālprocesā par noziedzīgiem nodarījumiem, par kuriem ierosināta krimināllieta *ex officio*, ir jāmaksā no tās iestādes līdzekļiem, kura ir atbildīga par kriminālprocesa veikšanu, un tās vēlāk jāatgūst no personām, kurām tās jāsedz.

Kriminālprocesa izmaksas, kas uzskaitītas 1.–5. punktā, ir jāsedz no tās iestādes līdzekļiem, kura ir atbildīga par tiesvedību, un tās vēlāk jāatgūst no personām, kurām tās jāsedz, izņemot izmaksas, kas radušās jebkurām no valsts budžeta finansētām iestādēm, un nepieciešamos izdevumus, kas radušies aizstāvības advokātam un faktiskajam advokātam, kurš iecelts cietušajai pusei par prokuroru kriminālprocesā par noziedzīgiem nodarījumiem, par kuriem ierosināta krimināllieta *ex officio*.

Neatkarīgi no kriminālprocesa iznākuma atbildētāji, cietušās puses, cietušās puses, kas darbojas kā prokurori, privātie prokurori, aizstāvības advokāti, juridiskie pārstāvji, faktiskie advokāti, liecinieki, tiesu eksperti, tulki un speciālisti sedz izmaksas, kas saistītas ar viņu piedalīšanos, jebkādu pierādījumu vai uzklaušanās aizkavēšanos un citas tiesvedības izmaksas, kas radušās viņu vainas dēļ, kā arī daļu no vienotas likmes summas.

Atbildētājiem, kas atzīti par vainīgiem, tiesa piespriež segt kriminālprocesa izmaksas, ja vien viņi nav tiesīgi saņemt pilnīgu vai daļēju atbrīvojumu. Ja par vainīgiem tiek atzīti vairāki atbildētāji, tiesa katram no viņiem piespriež segt attiecīgo tiesāšanās izdevumu daļu vai, ja tas izrādās neiespējami, viņiem piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus solidāri.

Lemjot par izmaksām, tiesa var atbrīvot atbildētāju no pienākuma pilnībā vai daļēji segt: izmaksas, kas saistītas ar lieciniekiem, tiesu ekspertiem, tulkiem un citiem speciālistiem; tehniskās ierakstīšanas, skaņu ierakstu transkripcijas un uz vietas veiktu pārbaužu izmaksas; failu vai failu daļu kopēšanas vai ierakstīšanas izmaksas; atbildētāja transporta izmaksas; izdevumus, kas saistīti ar atbildētāja vai arestētās personas ierašanos; transporta un ceļa izdevumus jebkurai personai, kas pilda dienesta pienākumus; ārstēšanās izmaksas atbildētājam, kuram nav tiesību uz veselības aprūpi, kamēr viņš atrodas apcietinājumā, pirmstiesas apcietinājumā vai ārstniecības iestādē ar tiesas rīkojumu; dzemdību izmaksas; vienotās likmes summu, kā arī norīkotā aizstāvja advokāta atalgojumu un nepieciešamos izdevumus. Ja šie apstākļi tiek konstatēti pēc tam, kad ir izdots nolēmums par izmaksām, galvenais tiesnesis (*predsjednik vijeća*) var izdot īpašu lēmumu, atbrīvojot atbildētāju no pienākuma segt kriminālprocesa izmaksas. Tiesa var lūgt atbildētāju iesniegt nodokļu administrācijas izsniegtu izziņu, kas apstiprina viņa finansiālo stāvokli un ienākumus.

Tomēr, ja desmit gadu laikā kopš dienas, kad spriedums par kriminālprocesa tiesāšanās izdevumiem kļuvis galīgs, atklājas, ka notesātās personas finansiālie apstākļi ir tādi, ka attiecīgā persona pēc prokurora (*državni odvjetnik*) lūguma var pilnībā vai daļēji segt kriminālprocesa izmaksas, tostarp ieceltā aizstāvības advokāta izmaksas, galvenais tiesnesis var likt notesātajam pēc tam, kad viņš ir atbildējis uz lūgumu, pilnībā vai daļēji segt šīs izmaksas. Saskaņā ar 2008. gada Kriminālprocesa kodeksu atbildētājam nav visos gadījumos jāsedz procesa izmaksas. Ja kriminālprocess tiek apturēts vai tiek izdots spriedums, ar kuru apsūdzēto attaisno vai noraida apsūdzību, kriminālprocesa izmaksas un atbildētājam radītie nepieciešamie izdevumi, kā arī aizstāvības advokāta atlīdzība tiek iekasēta no valsts budžeta.

Privātajam prokuroram un cietušajai pusei kā prokuroram ir jāsedz kriminālprocesa izmaksas, atbildētājam radītie nepieciešamie izdevumi, kā arī atlīdzība un nepieciešamie izdevumi, kas radušies viņa advokātam, ja tiesvedība tiek izbeigta ar spriedumu, ar kuru apsūdzēto attaisno vai noraida apsūdzību, vai ar lēmumu apturēt tiesvedību, ja vien tā jau nav apturēta, vai ja spriedums, ar kuru noraida apsūdzību, tiek pieņemts atbildētāja nāves dēļ vai tāpēc, ka kriminālvajāšanai ir iestājies noilgums procesa kavēšanās dēļ cietušās puses kā prokurora vai privātā prokurora vainas dēļ. Ja tiesvedība tiek atlikta sakarā ar apsūdzības atsaukšanu vai atteikšanos no kriminālvajāšanas, atbildētājs un privātais prokurors vai cietuši puse kā prokurors var vienoties par savu attiecīgo tiesāšanās izdevumu segšanu. Ja ir vairāki privāti prokurori vai cietušās puses kā prokurori, viņi visi sedz izmaksas solidāri.

Noteikumi, kas reglamentē tiesvedības izmaksas — juridiskais pamats

Informācija par kriminālprocesa izmaksām ir pieejama [2008. gada Kriminālprocesa kodeksa](#) X sadaļā, 145.–152. pantā, [Advokatūras likumā](#), [Advokātu atalgojuma un izmaksu atlīdzināšanas tarifā](#) un [Tiesu nodevu likumā](#) (*Zakon o sudskim pristojbama*) (prasītājam jāmaksā tiesas nodeva 250,00 HRK, ja kriminālprocess tiek uzsākts ar privātu apsūdzību).

Informācija tiešsaistē par tiesvedības izmaksām

Visi šie akti ir pieejami Horvātijas Republikas Oficiālajā Vēstnesī [Narodne novine](#) vai [Horvātijas Advokātu kolēģijas tīmekļa vietnē](#).

Pievienotās vērtības nodoklis

Tā kā advokātiem tiek piemērots pievienotās vērtības nodoklis (PVN), uz viņu pakalpojumiem attiecas arī šī nodokļu piemērošanas pienākums. Katram advokāta izrakstītam rēķinam tiek piemērota PVN 25 % likme. Jāatzīmē, ka Advokātu atalgojuma un izmaksu atlīdzināšanas tarifa tabulās nav iekļauts PVN, kuru iekasē ar rēķiniem.

Izdevumi administratīvo pārkāpumu tiesvedībā

Administratīvo pārkāpumu procesa izmaksas ietver:

izdevumus, kas radušies valsts pārvaldes iestādei kā pilnvarotam prokuroram pārkāpuma identificēšanas rezultātā, izmantojot tehniskos līdzekļus vai veicot nepieciešamās analīzes un ekspertu novērtējumus;

visus tiesas izdevumus, kas samaksāti avansā no valsts budžeta piešķiruma, veicot tiesvedību (izdevumi, kas saistīti ar lieciniekiem, tiesu ekspertiem, tulkiem un citiem speciālistiem, izmeklēšanas izmaksas uz vietas, atbildētāja vai citu personu ierašanās izmaksas, ceļa izdevumi un atalgojums visām personām, kas pilda dienesta pienākumus utt.);

vienotas likmes summu par administratīvo pārkāpumu tiesvedības izdevumiem:

kas rodas iestādēm, kuras ir atbildīgas par tiesvedības veikšanu;

kas rodas municipālajai tiesai (*općinski sud*), izskatot iebildumu pret obligātu likumpārkāpumu orderi;

kas rodas Horvātijas Augstajai administratīvo pārkāpumu tiesai (*Visoki prekršajni sud*), pieņemot galīgo lēmumu par atbildētāja atbildību par pārkāpumu, ja tā ir apsriedusi gan prokurora, gan atbildētāja iesniegto apelāciju vai tikai atbildētāja iesniegto apelāciju;

ārstēšanās izmaksas atbildētājam, kuram nav tiesību uz veselības aprūpi, kamēr viņš atrodas apcietinājumā vai ārstniecības iestādē ar tiesas rīkojumu; atbildētāja ceļa izdevumus;

nepieciešamos izdevumus, kas radušies cietušajai personai un cietušajai pusei kā prokuroram, kā arī to juridiskajiem pārstāvjiem un faktiskajiem advokātiem; nepieciešamos izdevumus un atlīdzību, kas maksājama atbildētāja aizstāvības advokātam.

Vienotās likmes summa tiek noteikta īpašos noteikumos definētajās robežās, ņemot vērā procesa sarežģītību un ilgumu, kā arī atbildētāja finansiālos apstākļus.

Tiesa no atbildētāja vai citām personām, kurām tās jāsedz saskaņā ar šī tiesību akta noteikumiem, vēlāk atgūst no valsts budžeta piešķiruma iepriekš segtās tiesvedības izmaksas.

Tiesa uztur atsevišķu sarakstu ar visām **izmaksām, kas radušās valsts pārvaldes iestādei kā pilnvarotam prokuroram pārkāpuma identificēšanas rezultātā, izmantojot tehniskos līdzekļus vai veicot nepieciešamās analīzes un ekspertu novērtējumus; visiem tiesas izdevumiem, kas samaksāti avansā no valsts budžeta piešķiruma, veicot tiesvedību (izdevumi, kas saistīti ar lieciniekiem, tiesu ekspertiem, tulkiem un citiem speciālistiem, izmeklēšanas izmaksas uz vietas, atbildētāja vai citu personu ierašanās izmaksas, ceļa izdevumiem un atalgojumu visām personām, kas pilda dienesta pienākumus utt.); ārstēšanās izmaksas atbildētājam, kuram nav tiesību uz veselības aprūpi, kamēr viņš atrodas apcietinājumā, pirmstiesas apcietinājumā vai ārstniecības iestādē ar tiesas rīkojumu.**

Personai, kura lūdz šādu izmaksu atlīdzināšanu, jāiesniedz tiesai izmaksu apraksts kopā ar nepieciešamo informāciju un pierādījumiem par izmaksām.

Tulkošanas izmaksas minoritāšu valodās Horvātijā, kas rodas, piemērojot Konstitūcijas noteikumus un Likumu par nacionālo minoritāšu tiesībām Horvātijas Republikā izmantot savu valodu un rakstību (*Zakon o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Back i Hrvatskoj*), netiks iekasēta no personām, kurām saskaņā ar šo likumu ir jāsedz procesa izmaksas.

Tieslietu ministrs izdod noteikumus, kuros sīki izklāstīta administratīvo pārkāpumu tiesvedības izdevumu atlīdzināšana.

Jautājumu par to, kam jāsedz tiesāšanās izdevumi, un jautājumu par tiesvedības izmaksām reglamentē [Administratīvo pārkāpumu likuma](#) 139. un 140. pants (*Prekršajni zakon NN* Nr. 107/07, 39/13, 157/13, 110/15, 70/17 un 118/18).

Civilprocesa izmaksas

Civilprocesa izmaksas veido attaisnotie izdevumi, kas radušies procesa gaitā vai nolūkā. Dažas izmaksas, piemēram, tiesas nodevas, ir saistītas ar tās iestādes darbību, kas ir atbildīga par tiesvedības veikšanu; citi izdevumi, piemēram, ekspertu novērtējumu vai mutiskās tulkošanas pakalpojumu izmaksas, attiecas uz izmaksām, kas maksājamas tiesu ekspertam vai tiesas tulkam. Civilprocesa izmaksas ietver arī ceļa un uzturēšanās izdevumus un kompensāciju lieciniekiem par negūto peļņu, bet lielāko daļu veido pārstāvības izmaksas tiesvedībā, kas radušās advokātam, kurš pārstāv puses.

Lielākā daļa noteikumu par civilprocesā radītajām izmaksām ir atrodama [Civilprocesa likumā](#) (*Zakon o parničnom postupku*), ieskaitot pierādījumu vākšanas izmaksas (Civilprocesa likuma 168. pants), izmaksas par mierlīguma iesniegšanu prasībās par zaudējumu atlīdzību vai izmaksas, kas radušās pusei, kura plāno celt civilprasību, lai aizsargātu savas individuālās tiesības. Tomēr pirms tam tām ir jāiesniedz prasība par izlīguma panākšanu strīdā (Civilprocesa likuma 186. panta a) punkts).

Parasti šīs izmaksas sedz puse, kas iesniedz lūgumu, bet pēc tam tās var atlīdzināt kā daļu no tiesvedības izmaksām atkarībā no puses panākumiem prāvā.

Civiltiesvedības gaitā radušies izdevumi attiecas uz tām izmaksām, kas nepieciešamas, lai pierādītu noteiktus faktus (pierādījumu sniegšanas izmaksas, liecinieku ierašanās izmaksas) un pārstāvības izmaksām.

Visu šo izmaksu atlīdzināšana, ko veic pretējā puse, ir atkarīga no panākumiem tiesvedībā. Principā katra puse jau iepriekš sedz tiesāšanās izdevumus, kas tai rodas savas darbības dēļ (Civilprocesa likuma 152. pants), bet uzvarētājai pusei ir tiesības uz pilnu atlīdzību par tiesāšanās izdevumiem (Civilprocesa likuma 154. pants). Tomēr jāapsver arī tas, vai šīs izmaksas bija nepieciešamas procesa vajadzībām, jo pusei ir tiesības tikai uz šādu izmaksu atlīdzināšanu (Civilprocesa likuma 155. pants).

Tiesa var piespriest katrai pusei segt savus tiesāšanās izdevumus, ja to panākumi procesā ir daļēji, vai piespriest vienai pusei atlīdzināt proporcionālu izmaksu daļu otrai pusei un iestājpersonai.

Tiesa var nolemt, ka vienai pusei ir jāsedz visi izdevumi, kas radušies iebildumu iesniedzējai pusei un iestājpersonai, ja pretējai pusei spriedums ir nelabvēlīgs tikai salīdzinoši nelielā prasījuma daļā, kā rezultātā nerodas īpašas izmaksas.

Divi pamatprincipi, uz kuriem balstās lēmums par civilprocesa izmaksām, ir panākumu princips (*causae*) un vainas princips (*culpe*).

Pusei, kas sedz tiesāšanās izdevumus savas vainas dēļ vai ar to saistīta notikuma dēļ, nav tiesību uz pretējās puses atlīdzinājumu par izdevumiem, neskatoties uz tās panākumiem procesā (Civilprocesa likuma 156. pants).

Tiesības uz izmaksu atlīdzinājumu izbeigšanas vai daudzpusējas tiesvedības gadījumā vai gadījumā, ja tiek panākts tiesas izlīgums, ir reglamentētas Civilprocesa likuma 158. panta 1. punktā, 159., 161. un 324. pantā.

Civilprocesa izmaksas, kā arī tiesas nodevas tiek noteiktas atkarībā no strīda priekšmeta vērtības laikā, kad tiek celta prasība tiesā, nevis pēc tā, kāda varētu būt tā vērtība laikā, kad galvenā sēde ir pabeigta. Turklāt civilprocesa izmaksas tiek noteiktas proporcionāli panākumiem attiecībā pret strīda priekšmeta vērtību brīdī, kad tiek noslēgta galvenā tiesas sēde.

Pienākumu maksāt tiesas nodevas reglamentē [Tiesas nodevu likums](#).

Lietas dalībnieks tiesas procesā var izmantot tiesības uz atbrīvojumu no tiesāšanās izdevumu samaksas un tiesības uz kvalificētu juridisko palīdzību tādā veidā un saskaņā ar nosacījumiem, kas paredzēti atsevišķos noteikumos, kuri reglamentē bezmaksas juridisko palīdzību (Civilprocesa likuma 172. pants).

Tiesa lemj par izmaksu atlīdzināšanu, pamatojoties uz konkrētu lietas dalībnieka prasību, bez tiesas sēdes. Prasībā pusei ir jāprecizē izmaksas, kuras tā lūdz atlīdzināt. Prasījums par tiesāšanās izdevumu atlīdzināšanu pusei jāiesniedz ne vēlāk kā mutiskās tiesvedības beigās pirms izmaksu apspriešanas.

Tomēr, ja šāds lēmums ir jāpieņem bez iepriekšējas mutiskas tiesvedības, pusei jāiesniedz prasījums par tiesāšanās izdevumu atlīdzināšanu lūgumā, par kuru lemj tiesa. Tiesa lemj par prasījumu par tiesāšanās izdevumu atlīdzināšanu spriedumā vai rīkojumā, ar ko izbeidz tiesvedību šajā tiesā (Civilprocesa likuma 164. pants).

Lēmumu par spriedumā ietvertajām izmaksām var apstrīdēt tikai ar sūdzību, kas iesniegta par rīkojumu, ja vien vienlaikus netiek apstrīdēts lēmums par lietas būtību (Civilprocesa likuma 167. pants).

Izpildes procesa izmaksas

Izpildes procesa izmaksas veido izdevumi, kas radušies pusēm, tiesai un citiem izpildes procesa dalībniekiem un kas rodas izpildes procesa gaitā vai ir saistīti ar to.

Izpildes likumā (*Ovršni zakon*) ir salīdzinoši maz noteikumu, kas regulē šādu procesu izmaksas. Tikai viens pants tieši attiecas uz izpildes procesa izmaksu atlīdzināšanu (Izpildes likuma 14. pants). Tajā ir noteikts procesa izmaksu avanss, sekas, ja puses neizpildīs pienākumu iepriekš samaksāt procesa izmaksas, kā arī šo noteikumu piemērošana drošības procesos.

Noteikumi, kas ļautu tiesai noteikt izmaksu atlīdzināšanu, Izpildes likumā nav iekļauti. Tā vietā saskaņā ar Izpildes likuma 21. panta 1. punktu attiecīgi tiek piemēroti Civilprocesa likuma noteikumi.

Saskaņā ar 2011. gada 1. janvāra [Likumu par naudas piedziņu](#) (*Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima*) Finanšu aģentūra (*FINA*) uzņemas izpildi attiecībā uz uzņēmējdarbības vienību un pilsoņu naudas līdzekļiem no visiem to kontiem un termiņnoguldījumiem visās bankās saskaņā ar parādnieka personas identifikācijas numuru bez viņa piekrišanas.

Saskaņā ar 8. pantu [Noteikumos par maksas veidiem un apmēru par pakalpojumiem, ko veic saskaņā ar Likumu par naudas piedziņu](#) (*Pravilnik o vrstama i visini naknada za obavljanje poslova propisanih Zakonom o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima*) *FINA* vadība nosaka noteikumos minētās maksas savā cenrādī, kuru apstiprina finanšu ministrs. Izrakstu no *FINA* pakalpojumu cenrāža par pakalpojumiem, ko veic saskaņā ar Likumu par naudas piedziņu, var lejupielādēt no tās oficiālās tīmekļa vietnes.

Ar izpildes un drošības pasākumu pasūtīšanu un īstenošanu saistīto procesu izmaksas iepriekš sedz izpildes prasītājs vai kreditors, kam ir tiesības vērst piedziņu pret mantu. Izpildes prasītājam vai kreditoram, kam ir tiesības vērst piedziņu pret mantu, ir pienākums tiesas noteiktā termiņā avansēt procesa izmaksas.

Attiecībā uz parāda piedziņu pret kustamo īpašumu tiesa rīkojuma veidā aicinās izpildes prasītāju noteiktā laikā segt izmaksas, kas nepieciešamas noteiktu izpildes darbību veikšanai (tiesu izpildītāja veiktās darbības, lai konfiscētu un novērtētu, atsavinātu, izņemtu un nodotu kustamo īpašumu tiesas vai tiesu izpildītāja, vai trešās personas valdījumā). Izpildes prasītājam nav tiesību pārsūdzēt šādu lēmumu, un viņam tas ir jāpilda. Izmaksas ieskaita tiesas depozīta kontā.

Ja izpildes prasītājs vai kreditors, kam ir tiesības vērst piedziņu pret mantu, neizpilda tiesas lēmumu un tiesas noteiktajā termiņā avansa veidā nesedz izmaksas, un bez šo izmaksu segšanas izpildes vai drošības pasākumus nevar veikt, tiesa aptur izpildi. Ja izmaksas, kas vajadzīgas, lai veiktu konkrētu darbību, kura nav būtiska izpildei, nav avansa veidā segtas tiesas noteiktajā termiņā, attiecīgā darbība netiks veikta (Izpildes likuma 14. panta 2. punkts).

Piespiedu izpildes gadījumā pret nekustamo īpašumu viena no izpildes darbībām ir īpašuma vērtības noteikšana. Tas tiek darīts, pamatojoties uz tiesas lēmumu pēc saviem ieskatiem pēc tiesas sēdes, kurā pusēm tiek dota iespēja iesniegt savus paziņojumus šajā sakarā un apstipriņošus pierādījumus (Izpildes likuma 92. panta 1. punkts). Tomēr jebkura no pusēm var ierosināt arī nekustamā īpašuma vērtības noteikšanu, pamatojoties uz eksperta novērtējumu, ko sagatavojis atbilstošs tiesu eksperts. Šādā gadījumā šādai pusei avansa veidā jāsedz eksperta novērtējuma izmaksas.

Papildus vispārīgajiem noteikumiem, kas reglamentē izpildes procesa izmaksu atlīdzināšanu, Izpildes likuma daļā, kas attiecas uz piespiedu izpildi pret nekustamo īpašumu, ir ietverti noteikumi par izmaksām, kas saistītas ar procesu, ar kuru nosaka norēķinu kārtību pirkuma cenas sadalē.

Pārdošanas ieņēmumiem galvenokārt jāsedz izpildes procesa izmaksas, kas saistītas ar tiesas nodevām un avansiem, kas samaksāti par izpildes darbību veikšanu, kā arī nodokļiem un citiem maksājumiem, kas jāmaksā par iepriekšējo gadu un iekasēti par pārdoto īpašumu. Šīs izmaksas ir prioritāras attiecībā pret visiem pārējiem prasījumiem gan no pušu puses, gan no citu procesa dalībnieku puses (Izpildes likuma 113. panta 1. punkta 1. apakšpunkts).

Attiecībā uz kreditoru, kam ir tiesības vērst piedziņu pret mantu, tiesisko stāvokli nekustamā īpašuma atsavināšanā judikatūrā ir pausta nostāja, ka ne tikai pusēm, bet arī kreditoram, kam ir tiesības vērst piedziņu pret mantu, ir tiesības uz tiesāšanās izdevumu atlīdzināšanu.

Izpildei pret nekustamo īpašumu nepieciešams izmantot tiesu izpildītāju, kuram ir tiesības uz tiesāšanās izdevumu atlīdzināšanu. Šajā gadījumā piemērojami Civilprocesa likuma noteikumi par tiesāšanās izdevumu atlīdzināšanu (Civilprocesa likuma 155. pants paredz atlīdzināmās izmaksas, Civilprocesa likuma 154. pants nosaka tiesvedības izmaksu atlīdzināšanas kārtību).

Tā kā Izpildes likumā nav nekādu noteikumu par veidu, kādā lemt par tiesvedības izmaksām vai to apmēru, iestādes, kas lemj par tiesāšanās izdevumiem, piemēro Civilprocesa likuma vispārīgos noteikumus, kuros noteikts, ka, lemjot par to, kuras izmaksas atlīdzināt pusei, tiesa ņem vērā tikai tās izmaksas, kas bija nepieciešamas tiesvedības veikšanai. Par nepieciešamajām izmaksām un izmaksu summu lemj tiesa, rūpīgi pārbaudot visus apstākļus, jo īpaši ņemot

vērā Civilprocesa likuma noteikumus, kas reglamentē galvenās tiesas sēdes sagatavošanas procedūru, kura ietver rakstiskus iesniegumus, vienu sagatavojēju tiesas sēdi un vienu galveno tiesas sēdi (Civilprocesa likuma 155. pants).

Papildus izpildes prasītāja pārstāvības izmaksām advokātam, izpildes prasītājam izpildes gadījumā, kas pamatojas uz publisku aktu, ir tiesības arī uz notāra atlīdzības izmaksu atlīdzināšanu.

Noteikumus par notāru izmaksu un atlīdzību atlīdzināšanu izpildes procesā (*Pravilnik o naknadi i nagradi javnih bilježnika u ovršnom postupku*) paredzēts, ka izmaksas par darbībām, kuras notāri veic, saņemot izpildes lūgumus un izdodot izpildes rīkojumus saskaņā ar publisku aktu, izpildes prasītājs sedz avansā. Ja izpildes prasītājs nesamaksā nepieciešamos avansus, izpildes process tiek apturēts (Izpildes likuma 14. panta 2. punkts).

Tas, ka kustamo mantu nevar pārdot izsolēs un ka izpildes prasītāja prasījums joprojām nav apmierināts, nenozīmē, ka izpildes prasītājam nav radušās nekādas nepieciešamās izmaksas saistībā ar izpildes procesu.

Izmaksas par tiesas ierosināšanu pēc sava lūguma tiesa sedz avansā no saviem līdzekļiem. Izpildes likums paredz iespēju uzsākt izpildes procesu *ex officio*, ja tas ir skaidri noteikts likumā.

Notāriem, kas īsteno izpildi saskaņā ar publiskiem aktiem, ir noteiktas izmaksas, piemēram, notariāla amata atlīdzības vai izmaksas, kas var attiekties uz piegādes vai pasta pakalpojumu izmaksām, vai kancelejas piederumu, piemēram, papīra u. c., izmaksām, kā arī izmaksas, kas saistītas ar izpildes lūguma sagatavošanu, ja to veic advokāts. Šīs izmaksas avansā ir jāsedz izpildes prasītājam.

Izpildi, pamatojoties uz izpilddokumentu, veic tiesas. Tādā gadījumā izpildes prasītāja izmaksas, kas jāsedz avansā, ir tiesas nodevas, kā arī izdevumi, kas saistīti ar izpildes lūgumu sagatavošanu, ko veic advokāti.

Izpildes parādniekam vai personai, uz kuras mantu citai personai ir tiesības vērst piedziņu, ir jāatlīdzina izpildes vai drošības procedūrām nepieciešamās izmaksas izpildes prasītājam vai kreditoram, kam ir tiesības vērst piedziņu pret mantu (Izpildes likuma 14. panta 4. punkts). Šī tiesību norma ir pamats nolēmumam par tiesvedības izmaksām.

Ja tiek pieņemts lēmums par nepieciešamajām izmaksām, [pamatojoties] uz izpildes rīkojumu saskaņā ar publisku aktu vai lūgumu, kas nosūtīts kompetentajai tiesai, lai lemtu par šo jautājumu un sagatavotu nolēmumu pusēm, izpildes prasītājam ir tiesības uz notāra atlīdzības atmaksu vienā summā atkarībā no prasījuma summas, kā arī tiesības iekasēt PVN par šo summu.

Gadījumus, kuros izpildes prasītājam nav tiesību uz tiesvedības izmaksu atlīdzināšanu, reglamentē Izpildes likuma 39. panta 1., 2. un 3. punkts un 72. panta 1. punkts.

Izpildes prasītājs ir tiesīgs saņemt atlīdzinājumu par izmaksām, kas viņam radušās pretējās puses vainas vai saistībā ar to notikuša gadījuma dēļ, neatkarīgi no procesa iznākuma (Civilprocesa likuma 156. pants, ko piemēro saskaņā ar Izpildes likuma 21. panta 1. punktu). Šis noteikums atbilst Civilprocesa likuma noteikumiem, kas reglamentē tiesāšanās izdevumu atlīdzināšanu pēc vainas principa.

Tomēr izpildes parādniekam (vai personai, uz kuras mantu citai personai ir tiesības vērst piedziņu) ir arī tiesības uz tādu tiesvedības izmaksu atlīdzināšanu, kuras ir nepamatoti izraisījis izpildes prasītājs (Izpildes likuma 14. panta 5. punkts).

Prasījums par tiesāšanās izdevumu atlīdzināšanu jāiesniedz ne vēlāk kā 30 dienu laikā kopš dienas, kad pabeigta tiesvedība (Izpildes likuma 14. panta 6. punkts). Nolēmumu par prasību par tiesāšanās izdevumiem izdod vai nu kā izpildes rīkojuma neatņemamu sastāvdaļu, vai arī kā atsevišķu rīkojumu, kas, ja tas kļūst galīgs, ir izpildāms spriedums, saskaņā ar kuru var prasīt izpildi citos izpildes procesos.

Noteikumi, kas reglamentē civilprocesa un izpildes procesu izmaksas:

Civilprocesa likums (NN Nr. 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14 un 70/19)

Izpildes likums (NN Nr. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17 un 131/20)

Likums par naudas piedziņu (NN Nr. 68/18, 2/20, 46/20 un 47/20)

Tiesas nodevu likums (NN Nr. 118/18)

Bezmaksas juridiskās palīdzības likums (*Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći*) (NN Nr. 143/13)

Advokātu atalgojuma un izmaksu atlīdzināšanas tarifs (NN Nr. 142/12, 103/14, 118/14 un 107/15)

Noteikumi par notāru pagaidu tarifu (*Pravilnik o privremenoj javnobilježničkoj tarifi*) (NN Nr. 38/94, 82/94, 52/95, 115/12, 120/15 un 64/19)

Noteikumi par notāru izmaksu un atlīdzību atlīdzināšanu izpildes procesā (NN Nr. 9/21)

Noteikumi par atlīdzību un izmaksu atlīdzināšanu notāriem, kuri mantošanas un testamentu tiesvedībā darbojas kā tiesas iecelti pilnvarnieki (*Pravilnik o visini nagrade i naknade troškova javnog bilježnika kao povjerenika suda u ostavinskom postupku*) (NN Nr. 135/03)

Noteikumi par izmaksu atlīdzināšanas tarifu un atlīdzību par sertificētu komisijas aģentu pakalpojumiem (*Pravilnik o tarifi za naknadu troškova i nagradu za obavljanje javne komisione djelatnosti*) (NN Nr. 115/12)

Noteikumi par maksas veidiem un apmēru par nekustamā un kustamā īpašuma pārdošanas veikšanu izpildes procesā (*Pravilnik o vrstama i visini naknada za obavljanje poslova provedbe prodaje nekretnina i pokretnina u ovršnom postupku*) (NN Nr. 156/14)

Noteikumi par maksas veidiem un apmēru par pakalpojumiem, ko veic saskaņā ar Likumu par naudas piedziņu (NN Nr. 71/18)

Noteikumi par maksu par dienesta pienākumu izpildi ārpus tiesas telpām (*Pravilnik o naknadama za obavljanje službenih radnji izvan zgrade suda*) (NN Nr. 38/14)

Visi šie akti un noteikumi ir pieejami Horvātijas Republikas Oficiālajā Vēstnesī (*Narodne novine*) vai profesionālo palātu un FINA tīmekļa vietnē.

Lapa atjaunināta: 18/04/2023

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datus, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.